

Iktatószám	Budapestre vonatkozó újságcikkek		Osztályozás
	Szerző <i>f.a.</i>		Tárgy <i>331.78</i>
	Cím <i>Pesti cseléd-fotográfiák.</i>		Hely
	Forrás: <i>Pesti napló</i>		Idő <i>1913</i>
	Bp.	<i>1913 1/25.</i>	Személy
(Hely)	(Dátum)		Helyszám

Pesti cseléd-fotográfiák.

— Egy délelőtt a cselédbiróságon. —

(Saját tudósítónktól.) A cselédkérdés mindig erősen aktuális téma, de különösen azzá tette leguóbb méltattuk érdeme szerint. Noha nem lehet hászka Ottokár, akinek érdekes előadását éppen legutóbb méltattunk érdeme szerint. Noha nem lehet lokalizálni ezt az általános problémát, mert hiszen a cselédek körülbelül mindenütt egyformák, — a bajok, mizériák ugyancsak sablonra szabottak, — mégis, sok igazság van abban, hogy a cselédek között, — legrosszabbak a pesti cselédek.

Jellemző a vidéki cselédtartó közönségnek az a vélekedése, hogy a fővárost megjárt leányok, már nem is alkalmasak cselédnek, mert sehogysem tudnak beleilleszkedni a kisvárosi familiák egyszerű, puritán háztartásába és a legritkább esetben fogadják házukba azt a leányt, aki cselédsoron élt Budapesten. Mert itt, ha nem is erkölcsükben, de igényükben megromlanak. A pesti cseléd, igen rövid időn belül, dámanak képzele magát, uri köntöst ölt magára, puccos kalapot hord, röviden, egészen kivetkőzik a formájából. És a külső átvedlésnek természetes következménye a lelki átformálódás is, amelyről szomorú példákat nyújt egy-egy rendőrségi cselédreferens tárgyaló szobája. Ma délelőtt a kilencedik kerületi rendőrkapitányságon, Müller Henrik előadó szivességéből, végighallgathattam néhány cselédügy tárgyalását.

Azok a pillanatfelvételek, amelyeket e tárgyaláson készítettem. érdekes adatai a pesti cseléd és a pesti cselédtartó nagyságák egymáshoz való viszonyainak

(Aki csak egyszer fürdik.)

Fiatal, tizennyolc éves leányt szólít be a zsufolt váróteremből a szolgálta. Bátran, minden félelem nélkül lép be a referens szobájába, első tekintetre látni a kiöltözött, kalapos, divatos napernyős, ridikulós szobaleányon, hogy nem első alkalommal akadt dolga a rendőrséggel.

— Hát, Kató, téged szolgálati szerződés megszegése miatt panaszoltak be. Felmondás nélkül, márról holnapra, ott hagytad a helyed. A nagysága azt kívánja, hogy a rendőrség visszakisérjen.

— Ne tessék hinni az asszonynak, tekintetes fogalmazó ur. Én nem vétettem a szerződés ellen, hanem a nagysága.

— Talán ő hagyott el szó nélkül téged?

— Nem, kérem szépen. Hanem amikor elszegődtem, kikötöttem, hogy a fürdőkádat is használhassam.

— Mindig megfürödhetik, ha én fürdöm — ígérte az asszony. — És én csak ilyen feltétellel vállaltam a helyet. Miután beléptem a szolgálata, napról-napra vártam, hogy mikor fürödhetem. De a nagysága feléje sem nézett a fürdőszobának, úgy, hogy egész hét mulott el, amíg végül tisztálkodhattam. Nagyon bántott a dolog, nem is állottam meg szó nélkül:

— Nagysága — kérdeztem — maga mindig egyszer fürdök hetenkint?

— Hát persze, hogy egyszer. Az éppen elég nekem!

— De nekem kevés — feleltem — én minden második, harmadik napon fürödni akarok.

— Akkor menjen a gőzfürdőbe. Itt csak egyszer fürödhetik.

— Gőzbe nem megyek — mondtam — hanem pillanatra sem maradok olyan helyen, ahol a nagysága, csak egyszer fürdik meg minden nyolc napon. Összeszedtem cók-mókomat, a béreimet is ott hagytam és elmentem.

A rendőrtisztviselő úgy látta, hogy ez nem volt alapos ok a szolgálati szerződés megszegésére és

(Köt. v. füz.)

Katót, — aki nyilvánvalóan a tisztaság áldozata, — három napi elzárással sújtotta.

— Megnyugszol az ítéletben?

— Igen is, megnyugszom. Inkább lecsukatom magam, semhogy olyan helyen szolgáljak, ahol csak egyszer szabad fürödnöm hetenként...

(Kivétette a szemét.)

Bordás Julist felmondás nélkül tette ki házából K. József államvasuti tisztviselő felesége, mert a szegény cselédleány, aki szembajos volt, hogy betegségétől szabaduljon, kivétette balszemét. Az operáció után beállított szolgálati helyére és mintha mi sem történt volna, munkába fogott. Az asszony azonban nekitámadt a leánynak, felelősségre vonta, hogyan merészelte kivétni szemét az ő tudta és beleegyezése nélkül.

— Pillanatig sem maradhat meg nálam — förmedt rá az asszony — azonnal szedje össze batyuját és takarodjék!

Bordás Julis összecsomagolta szerényes holmiját, magára öltötte ünneplő gunyáját, azután elköszönt az asszonytól, aki dühösen förmedt rá a leányra:

— Jól van, csak takarodjék. Látni sem akarom!

— Igen, kezit csókolom, menjék már, csak a félhónapi fizetésemet várom. Az kijár nekem, ha a nagyságos asszony nem engedi meg, hogy leszolgáljam felmondási időmet.

— Ne szemtelenkedjen, hordja el magát, ha nem akarja, hogy kilökjem az ajtón!...

Bordás Julis szomorúan eltávozott és a rendőrkapitányságra ment, ahol panaszt tett K. Józsefné ellen. A tárgyalást nem tudta bevégni Budapesten, hazautazott falujába, ahonnan a szolgabíró átiratban értesítette a rendőrséget, hogy a leány munkára képes és nem gusztustalan, noha egyik szeme hiányzik. Az államvasuti hivatalnok felesége karosan védte a maga igazát:

— Nem fizetem meg a félhónapiját — mondtotta harciasan — mert amikor felfogadtam, két szemem